

Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, SPF

Nr 40 • Januari 2008

En ny teknik för "subtila energier" och paranormala fenomen?

Professorn i fysik
Konstantin Korotkov
St. Petersburg State University

FÖREDRAG:

Fredag 25 januari kl 19.00 och

SEMINARIUM:

Lördag 26 januari 2008 kl 10.00 –16.00

Professor Korotkov har vidareutvecklat den sk kirliantekniken till något han kallar GDV (**Gas Discharge Visualization**) och håller denna lördag + söndag föredrag och seminarium om den. Det man ser på bilderna sägs spegla ett biofält och kan analyseras av dator. Tekniken tycks kunna användas i parapsykologiska experiment. Föredrag och seminarium hålls på engelska.

Avgift:

För fredagen: medlemmar 50 kr, övriga 100 kr.
För lördagen: medlemmar 150 kr, övriga 200 kr.

Lokal : Stora salen, Valhallavägen 148, 1 tr upp (Östermalms föreningsråd).

John Björkhems Minnesfond stödjer arrangemanget.
Kaffepaus på fredag kväll, kaffe och kaka ingår i paus på lördag eftermiddag

EPR-paradoxen, kvantfysiken och parapsykologin

Jens Tellefsen håller föredrag

Torsdag 14 februari kl 19.00

Jens Tellefsen, professor emeritus, håller föredrag om sammanflätade partiklar, om kvantoptik och om kvantdatorer. EPR-paradoxen handlar om vad som händer om man skickar två identiska elementarpartiklar i motsatt riktning, efter att de har tillhört samma ursprungsatom mm. Dessa två mikroenheter kommer då att för evigt vara sammanflätade med varandra, även efter 100-tals meter och för all framtid. I sitt föredrag kommer Jens att berätta om bakgrunden till detta märkliga och fullständigt kontraintuitiva fenomen.

Avgift 100 kr, 50 kr för medlemmar.

Lokal: Sal 5-6, Valhallavägen 148, 1 tr ner (Östermalms föreningsråd). Kaffe i en paus.

Sällskapet för Parapsykologisk Forskning (SPF)

kallar till ÅRSMÖTE

Torsdag den 27 mars 2008 kl 18.00

Dagordning delas ut på plats. Därefter föredrag, se nedan.

Gustaf Rådström håller föredrag om:

Sidney Alrutz, Sveriges förste parapsykolog

Torsdagen den 27 mars kl 19.30

(direkt efter årsmötet)

Sidney Alrutz var Sveriges första parapsykolog och var också den som grundlade den experimentella psykologin i Sverige.

Avgift 100 kr, 50 kr för medlemmar.

Lokal: Sal 5-6, Valhallavägen 148, 1 tr ner (Östermalms föreningsråd). Kaffe i en paus.

MEDLEMSKVÄLL

med **Carinne Löfgren-Williams**
och **Elisabeth Lannge** om

"Spökerier"

Onsdag den 16 april kl 19.00

Denna kväll besöker vi Stocksundstorps gård där Gustav III sägs spöka. Vår värd Carinne Löfgren-Williams inleder och Elisabeth Lannge kommenterar.

Plats: Stocksundstorps gård nära Edsviken, T-bana Bergshamra. **Avgift**: ännu inte fastställt.

Seminarium 18 maj på tema: **Consciousness**
Se sid 5.

UR INNEHÅLLET

	Sid
● Vi är kluvna inför GDV-tekniken - kan man detektera effekter av telepati och 'survival'?	4
● Kan man påverka en persons fysiologi på avstånd? Studie av healing i laboratorium	6
● Ledande forskare diskuterar parapsykologi, detta tabu hos forskare	9
● Gäller dessa svenska försök verkligen ut-ur-kroppen-upplevelser?	12
● Om djurpratare och "människoavläsning" i tv	14

Ordförande har ordet

Om vårens föredrag

Vi börjar året med ett föredrag fredagen **den 25 januari** och ett seminarium dagen efter, **den 26 januari**, med professorn i fysik från St. Petersburg **Konstantin Korotkov**, som redogör för och demonstrerar GDV, en teknik som är vidareutvecklad från den sk kirliantekniken.

Vi är lite kluvna inför detta besök. Å ena sidan baseras GDV (Gas Discharge Visualization) på denna kirlianteknik, som flertalet akademiker i Sverige inte känner till, och har dom hört talas om den anser de det vara klarlagt att den är helt ”naturlig” och inget att intressera sig för. Å andra sidan är den nu uppenbarligen vidareutvecklad, verkar klart mer beprövad (se bl a Korotkovs hemsida, www.korotkov.org) men fortfarande inte så känd och spridd. Jag redogör mer för denna vår kluvna inställning i separat redaktionell ruta, där jag också redovisar några grundläggande frågor kring kirlian-effekten och kring GDV som behöver redas ut. Professor Korotkov och GDVs nordiske agent Lutz Rabe har svarat på vissa av frågorna, och vi hoppas successivt kunna få ännu fler svar. För att man ska kunna ta GDV-tekniken på allvar bör dessa frågor få vissa rimliga svar, vissa grundläggande forskningsfrågor ska belysas. Några av svaren berör vi här, framför allt det som gäller parapsykologi. Mer utförliga svar och litteraturlistor hoppas vi tillhandahålla vid Korotkovs besök, och kommer också att lägga ut på vår hemsida. Hanno Essén i skeptikerföreningen Vetenskap och Folkbildning (www.vof.se) har på bara några rader på deras hemsida avfärdat Korotkov som pseudovetenskap. Jag har följt upp bakgrunden till detta. Essén har då bl a nämnt att han och en kollega granskat en rapport från 2001 där K har många reservationer och påpekar det svåra att med GDV fotografera och undersöka även enkla objekt, i detta fall en enkel lösning. Hur ska man då lyckas med mycket svårare objekt, undrar Essén? Vidare menar de att påståenden inför Korotkovs besök vid Växjö Landsting i början av december inte matchades av dokumentation som stödde detta. Dessa två skäl anser de räcker för att avfärda Korotkov som pseu-

dovetenskap (och de har utsett Tvagen-gruppen vid Landstinget Kronoberg till **årets förvillare**). Jag ifrågasätter mycket starkt detta resonemang och utvecklar det på hemsidan (eftersom det inte direkt berör parapsykologi) och i dokument jag hoppas kunna dela ut vid Korotkovs besök. Vidare har en annan person delgett mig sina undersökningar av Korotkov och hans påstående och bakgrund och menar att han är rent bedräglig. Vi är alltså väl medvetna om att det finns många åsikter om denna teknik. Delvis av detta skäl, och delvis av motsatt intresse, för att Korotkov menar att denna teknik kan användas för och i parapsykologiska experiment, så har vi bjudit in honom. Då kan vi direkt med honom ventilera dessa frågor. **Vi har inte tagit ställning när det gäller Korotkov och GDV, det har dessa andra gjort. Vi är fortfarande öppna och vill veta mer, därför har vi bjudit in honom.**

De grundläggande frågorna har jag också ställt till pionjären för kirliantekniken i Sverige på 70-talet, elektronikingenjören Curt Lindmark.

Mer information om Korotkovs besök presenterar vi i bifogade vikta A5-folder.

Föredraget därefter blir den **14 februari**. Det föredrag Jens Tellefsen höll i slutet av november om bl a fysikens rumstid-krumbukter var inspirerande och flera frågade spontant om det var möjligt med ett föredrag ganska snart om **”sammanflättnings”-fenomenet**, det fysiker benämner entanglement. Detta nappade Jens på, och detta fortsättningsföredrag blir nu av den 14 februari. Det kommer alltså att handla om sammanflätade partiklar, om kvantoptik och om kvantdatorer. Och om hur svårt det kommer att bli att konstruera sådana monster!! EPR-paradoxen, efter Einstein, Podolski & Rosen, går tillbaka till nyckelåret 1935, då EPR och Niels Bohr startade debatten om vad som händer om man skickar två identiska elementarpartiklar i motsatt riktning, efter att de har tillhört samma ursprungsatom mm. Dessa två mikroenheter kommer då att för evigt vara sammanflätade med varandra, även efter 100-tals meter. Ja, i princip för all framtid (även på ljusårs avstånd!) I sitt föredrag kommer Jens att berätta om bakgrunden till detta märkliga och fullständigt kontrainuitiva fenomen.

Årsmötet äger rum torsdagen **den 26 mars**. **Det följs av ett föredrag av Gustaf Rådström**, som för närvarande är studerande på musikhögskolan. I våras skrev Gustav en väl mottagen C-uppsats om **Sidney Alrutz** i ämnet idéhistoria på Stockholms universitet, där en del av idé-

bakgrunden till Alrutz verksamhet som parapsykolog utreds. Denna uppsats är underlaget för kvällens föredrag. Om denne Alrutz (1868-1925) kan sägas att han var **Sveriges förste parapsykolog**. Han var också den som grundlade den experimentella psykologin i Sverige. Alrutz var docent i fysiologi vid Uppsala universitet, där han gjorde flera viktiga undersökningar både inom traditionell sinnesfysiologi och parapsykologi, som var hans dominerande forskningsområde. Här var "nervstrålning", som han bl.a. studerade med hjälp av hypnos, det som intresserade honom mest. Han utförde dessutom fältstudier av människor som ansågs kunna framkalla s.k. poltergeistfenomen, t.ex. av "den elektriske pojken" i Hälsingland, som var mycket omskriven på sin tid (och som den svenske journalisten och parapsykologen Örjan Björkhem också skrev om på 80-talet). Idémässigt förenade Alrutz ett intresse för såväl praktisk som teoretisk filosofi (främst idealistisk, österländskt influerad filosofi) med ett empiriskt kunskapsintresse (han var ingen "skrivbordsfilosof").

Onsdagen den 16 april blir det som vi tidigare aviserat en annorlunda utflykt, till Stocksundstorp, där Gustav III sägs spöka. Carinne Löfgren-Williams vägleder och ger en introduktion, och kompletteras av mediet Elisabeth Lannge, som både kommer att delge oss sina tidigare erfarenheter av "spökerier" och dessutom kan känna av atmosfären på plats.

Vi avslutar vårens föredrag **söndagen den 18 maj** med anestesiologyen **Stuart Hameroff** från Center for Consciousness Studies, The University of Arizona, ett av de stora namnen inom forskningen kring vad medvetandet, consciousness är. Han håller ett seminarium om denna sin forskning söndagen den 18 maj. Hans website är www.quantumconsciousness.org. Mer om honom i ett kommande nyhetsbrev.

Lokal för vårens föredrag blir sal 5-6, Östermalms föreningsråd, Valhallavägen 148, 1 tr ner. Föredrag och seminarium med Korotkov blir 1 tr upp, i Sal 1.

Om detta nyhetsbrev

Som ni nog noterat har vi nu bytt namn på tidskriften. Den rymmer inte längre bara "notiser och nyheter", utan har växt och har "gjort sig förtjänt" av ett annat namn. Vi har kommit fram till att den nu i stället bör heta "Parapsykologi", med under rubrik "forskning och nyheter".

Efter **inledningen om kirlianeeffekten, GDV-tekniken** och vår kluvenhet inför den, har vi två Dean Radin-orienterade artiklar. Radin är idag den ledande parapsykologen, i antal träffar på sökmotorer på Internet står han i en klass för sig såg jag på en redovisning nyligen, detta tillsammans med skeptikern James Randi och tidigare parapsykologen Susan Blackmore. Radin ordnade i somras **ett möte i Kanada med ledande forskare** som diskuterade "läget för parapsykologin". Denna rapport har vi fått via Professor Adrian Parker i Göteborg, och jag har översatt den. Den visar tydligt att det sannolikt finns ett stort tabu för vetenskapsmän att öppet erkänna ett intresse för parapsykologiskt orienterade fenomen. Det krävs djärvhet och mod att ta steget att öppet markera intresse för dessa fenomen och att föreslå mer forskning.

Därutöver har vi satsat på att publicera en studie som Radin rapporterade på PA-kongressen i Stockholm 2006. Den använder sig av EDA (elektriskt hudmotstånd) för att mäta effekt av healing. Jan Dalkvist blev mycket imponerad av den i början, men irriterad allt eftersom han satte sig in i den. Edgar Müllers sammanfattning skulle ha avslutats med Jan Dalkvists frågor och Radins svar på dessa, men de är inte färdigredigerade utan kommer i nästa nummer.

Därutöver har vi några kommentarer till det uppmärksammade experiment vi redogjorde för i förra nyhetsbrevet om **ut-ur-kroppen-upplevelser av en svensk**, publicerad i tidningen *Science*, av Dr. Henrik Ehrsson. Den har presenterats som ett exempel på ut-ur-kroppen upplevelse. Han verkar också vid Institute of Neurology, University College London. Jan Dalkvist såg flera skäl att ifrågasätta att dessa upplevelser Ehrsson har framkallat är äkta ut-ur-kroppen upplevelser, vilket vi tycker är viktigt att framhålla. Har fokus för upplevelsen förflyttats? Upplever man verkligen att man är utanför sin kropp? Vilka är likheterna, respektive finns det några skillnader jämfört med ut-ur-kroppen-upplevelser? Jan Dalkvists kommentarer har kompletterats med några från läkaren, författaren och NDU-experten Göran Grip, psykologen Louise Ramsby och från professor (i psykologi) Henry Montgomery. De visar sammanlagt att medias rapportering om att själen förflyttats inte är en komplett redogörelse, utan behöver nyanseras, men så blir det lätt när media ska rapportera om svåra saker.

Forts sid 16

En kluven inställning till kirlianeffekten och GDV

Göran Brusewitz

Kirlianeffekten ”dök upp” på 1970-talet med vackra färgbilder runt löv, fingrar etc. Det sades att bilderna kunde avslöja sjukdomar mm. Sedan dess har det varit ganska tyst om denna teknik, men enskilda forskare har fortsatt. Tyvärr har inga rapporter synts i kända media, så utvecklingen har varit ytterst svårbedömd.

Med professorn i fysik, Konstantin Korotkov (från S:t Petersburg) och hans vidareutveckling av kirliantekniken, förkortat GDV (Gas Discharge Visualization) har tekniken åter blivit aktuell. För oss i SPF är den av intresse i den mån den kan användas för parapsykologiska fenomen som telepati, healing och även liv efter döden, som Korotkov själv nämner på sin hemsida (www.korotkov.org) och på konferenser (Jan Fjellander träffade honom på en konferens i våras, 2006 och blev imponerad varefter vi bjöd in honom).

Vi tror att det fortfarande finns flera grundläggande frågor kring kirlianeffekten som behöver redas ut, den effekt som ligger till grund för hela GDV (Gas Discharge Visualization). Kan den bild som skapas av ett föremål placerat i ett högspänningsfält och sedan fotograferat, helt förklaras med s.k. kall elektronemission? Skeptikerna menar det, företrädarna menar att det finns effekter som inte kan förklaras, bl a vid meditation tycks vissa inslag i bilden inte kunna förklaras, något som påpekas av bl a den svenske pionjären Curt Lindmark.

Med ett föremål i ett högspänningsfält skapas ett utflöde av ”gas”, åtföljt av fotonemission. Bilden kan fotograferas och utflödet skapar ett mönster som sägs påverkas av dess egenskaper. Kirlianfenomenets existens har inte ifrågasatts, men väl dess förklaring och tolkning.

I den efterföljande analysen använder sedan Korotkov teorin/kunskapen om akupunkturmeridianer (inbyggt i ett dataprogram i GDV-utrustningen), något som västerländsk skolmedicin ställer sig främmande för, vilket skapar nästa länk och som gör GDV svår att bedöma. Varje finger sägs ha kontakt med olika inre organ, så ett foto med alla fem fingrar ska då kunna ge information om

olika inre organ och ge en analys av energitillståndet kring dem.

Problem när man jämför GDV-teknik med skolmedicin

När vetenskapen ska ta ställning till ny teknik är det naturligt att man vill jämföra den med en säker och etablerad teknik. I detta fall ska den analys GDV ger kunna jämföras med etablerad skolmedicin och det bör ge ”någorlunda” samma resultat. Jag skriver ”någorlunda” eftersom det är svårt att jämföra skolmedicin med holistisk medicin – GDV som holistisk metod mäter andra mer subtila processer, sådant som skolmedicinen inte ”kommer åt”. GDV kan då visa en dysfunktion i ett organ som en skolmedicinare inte kan påvisa med sina metoder. Först när dysfunktionen utvecklats och blivit mer allvarlig kan en skolmedicinare konstatera den. Om man inte har denna skillnad klar för sig avfärdar man lätt GDV om den påstår andra saker än vad en skolmedicinare kan upptäcka. För att de båda parterna ska ha ett konstruktivt samarbete måste det finnas lyhördhet för varandras utgångspunkt och möjligheter och försiktighet när man drar slutsatser. Det är helt olika paradigmer som möts!

En fråga är ändå om en analys av GDV i någon dubbelblind studie jämförts med skolmedicins diagnoser? Sådana behövs, något vi gjorde klart för GDV: s nordiske agent Lutz Rabe att vi anser, när vi träffade honom i början av december för att förbereda Korotkovs besök, och han visade sig mycket förstående. Vi avser kommentera denna fråga i dokumentation inför seminariet.

Dessa frågor, om kirliantekniken, jämförande studier, stabilitet i kirlianfenomenet och kopplingen till akupunkturmeridianer har vi bitt Rabe att besvara med hjälp av Korotkov. Vi är medvetna om risken att Rabe, som trots allt är part i målet bortser från någon kritisk aspekt och får förstås reservera oss för detta. Likaså måste vi klargöra att vi inte har någon överblick över hur de rapporter Rabe nämner har mottagits, om de granskats och

kritiserats av någon kunnig och neutral part. Det är alltid önskvärt. Rabes svar är så utförliga att vi inte kan publicera dem i nyhetsbrevet (dessutom berör de bara indirekt och i begränsad utsträckning parapsykologi. De berör primärt GDV som är ett nytt verktyg som kan vara intressant för parapsykologi. Därför är det viktigt att underlag finns för granskning, det tillhandahåller vi, men bara på hemsidan och inför seminariet, där vi avser tillhandahålla redigerad information av Rabes svar).

Frågorna har jag också ställt till pionjären för kirliantekniken i Sverige på 70-talet, elektronikingenjören Curt Lindmark, som jag lärde känna i den förening jag då var engagerad i, psykobiofysik (och som Jan Fjellander drog igång). Curt, forskare i fysik och elektronik och med fokus på själva mättekniken (av varje enskild foton), meddelar nu att han fortfarande anser att även om det mesta kan förklaras med s.k. kall elektronemission, så finns det inslag som inte kan förklaras. Det är dels den sk **fantomlövs-effekten** (på ca 1 eller 2 av 1000 försök fick han en antydning till effekt – en del klipptes av, direkt efteråt lades lövet på filmen och exponerades och **hela lövet syns**), dels vissa forminslag på vissa fotografier, bl a på personer som mediterar. Men framför allt vill Curt påpeka att man bör satsa på själva mätningen. Den bör renodas; det är fortfarande en mycket grov mätning. Även om det man får fram kan analyseras i dator (som med GDV-tekniken) så skulle man vara mycket hjälpt om mätningen förfinades, det han satsat och satsar på.

GDV ger analyser, inte diagnos

Rabe nämner att GDV-tekniken inte ställer diagnoser, man aktar sig för det begreppet, utan man kallar det analyser, det är ett inslag som tilltalar mig med GDV, en medvetenhet om riskerna och det kontroversiella med ny teknik.

En annan fördel med GDV är att man inte använder begreppet aura. Aura är för Rabe, och för oss inte ett vetenskapligt begrepp utan något som NewAge-knutna grupper använder och som var och en tolkar som den vill. Korotkov använder i stället begreppet biofält som bygger på bl a biofotoner, klart mer konventionellt även om också detta är nytt och oklart för flertalet biologer och läkare, men det ligger klart närmare etablerad biologi än 'auran'.

Ett annat sätt att utforska GDV

Utöver GDV:s nordiske agent Rabe är det framför

allt två personer i Sverige som använt GDV: Benny Johansson och Lars-Eric Uneståhl. De står för ett annat sätt att utforska GDV, nämligen att pröva den och se om den fungerar, i deras fall för att hjälpa idrottsmän i sin utveckling.

Ett rent personligt tillägg: Om akupunkturmeridianer finns rent objektivt, fysiologiskt råder det nog oklarhet om i biologiska kretsar i Sverige. Effekter av akupunktur försöker man nog i första hand förklara med det ordinarie nervsystemet, man behöver inte några hypoteser om andra "energisystem". Här kan jag för min egen del konstatera det jag kom i kontakt med i arbetet med min bok, forskning av en amerikan, Robert O Becker, en svensk, Björn Nordenström och en ryss, Viktor Inyushin. Alla tre har från olika håll kartlagt olika elsystem i kroppen som de menar med stor sannolikhet är identiska med eller har nära samband med akupunkturmeridianer. Så för min del finns redan en viss forskning som ger belägg för att akupunkturmeridianer har en fysiologisk bas. Denna forskning av dessa tre forskare bör granskas och bekräftas eller dementeras. Den ökar för min del öppenheten för att GDV-tekniken faktiskt kan fungera.

Det enda konkreta exemplet på forskning med GDV med anknytning till parapsykologi vi nämner här gäller frågan om "liv efter döden", där Korotkov säger sig ha genomfört många studier på människor som har dött av olika orsaker. Han har kommit fram till att ett bioenergifält är mätbart även flera dygn efter döden och att formen och förändringen av bioenergifältegenskaperna tyder på dödsorsakens natur. Han beskriver en del av forskningen i sin bok "Light after Life", Backbone Publishing, 1998, ISBN 0-9644311-5-7. ■

Tema: Consciousness

Seminarium med
Professor Stuart Hameroff,

Center for Consciousness Studies,
The University of Arizona:

Söndag den 18 maj 2008

Professor Hameroff är specialist inom anesthesiologi och psykologi och en av de ledande forskarna i världen när det gäller vad "consciousness" är. Vi förbereder oss för två föredrag denna söndag med honom.

Avgift : ännu inte fastställd

Lokal : Stora salen, Valhallavägen 148, 1 tr upp (Östermalms föreningsråd). Seminariet hålls på engelska.

Påverkan av en persons fysiologi på avstånd, studie av healingeffekt i laboratoriet.

Föredrag presenterat på
Parapsychological Associations Congress 2006 i Stockholm
av DEAN RADIN, Ph.D., Institute of Noetic Sciences, USA

Bearbetning av
EDGAR MÜLLER

För att healing, antingen i direktkontakt med en patient eller på distans, skall kunna fungera krävs det att healern på något sätt kan påverka patientens fysiologi och sätta igång en läknings- eller förbättringsprocess. Åtskilliga studier har visat en viss mental kommunikation mellan två från varandra helt isolerade personer fungerar, såtillvida att en s.k. sändare kan påverka en s.k. mottagares fysiologiska värden. SPF gav ut ett Temanummer 2004 med titeln Helande på Avstånd, som på 44 sidor redovisar detta forskningsområde. För sådana studier har uttrycket DHI = Distant Healing Intention alltmer börjat användas inom forskningen.

Radin och hans kolleger tog med sin studie ytterligare ett steg framåt inom området genom att inte bara upprepa tidigare försök utan även undersöka huruvida träning att mentalt påverka en annan persons fysiologi samt viljan att heala cancersjuka släktingar kunde påvisas under laboratorieförhållanden. Mätningarna reflekterade inte förändringarna i själva sjukdomsbilden utan endast en till synes oförklarlig förändring av mottagarens fysiologiska parametrar. Med andra ord var målet för studien inte medicinskt, tvärtom. Vad forskarna menade var att resultat från äkta healingsförsök hade en viss osäkerhet, eftersom det var svårt att konstatera vad som orsakade en eventuell förbättring hos patienten, healingen, placeboeffekten, medicinering, naturalförloppet (dvs att förbättringen även skulle ha kommit spontant) eller något annat. Möjligt en kombination av flera faktorer. Den här studien skulle enbart registrera en fysiologisk förändring hos mottagaren som konsekvens av sändarens intention att heala.

Som mätparameter användes EDA, electro

dermal activity, dvs hudens elektriska aktivitet. *I faktarutan finns det detaljer för dem som inte är bekanta med begreppet.* Variationer av EDA är en väl beprövad och mycket använd metod inom psykologin och parapsykologin eftersom den indikerar omedvetna processer.

Metod

36 par hade valts ut för studien enligt följande fördelning:

- Grupp A** 12 par, där mottagaren hade cancer, fick träning
- Grupp B** 10 par, där mottagaren hade cancer, ingen träning
- Grupp C** 14 par, friska, ingen träning, kontrollgrupp

Enligt tidigare mönster valdes par med någon form av god relation med varandra, t ex gifta, goda vänner, mor och dotter. I grupperna med en sjuk var den friska personen sändare och den sjuka mottagare. De flesta sjuka var kvinnor som fick behandling för bröstcancer därför blev männen sändarna. I A-gruppen fick sändaren, dvs mannen, undergå en hel dags träning i DHI teknik som han därefter fick praktisera dagligen under tre månader. Männerna i B-gruppen fick ingen träning, inte heller någon i C-gruppen.

Vid varje testavsnitt testades ett par åt gången. När de anlände till laboratoriet ombads de att behålla en känsla av att vara i mental kontakt med varandra. För att förstärka den känslan gav de varandra ett personligt objekt att hålla i handen under hela experimentet, exempelvis en ring.

Testarrangemang

Mottagaren placerades i ett rum som enligt tidigare praxis var elektromagnetiskt (Faraday bur) och akustiskt isolerat för att eliminera signalläckage utifrån. Sändaren befann sig i ett annat rum.

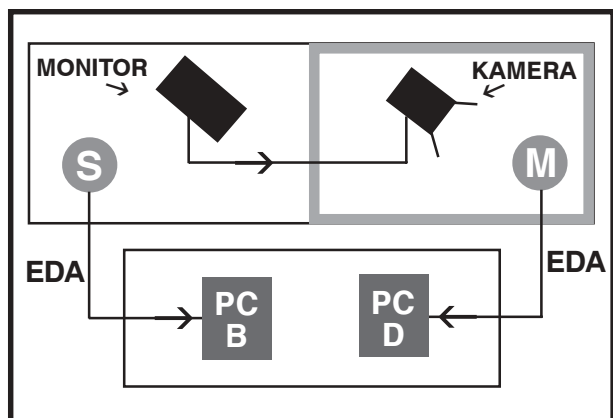

Bild 1. Sändaren och mottagaren i separata rum. Mottagarens rum elektromagnetiskt och akustiskt isolerat. Båda är kopplade till samma typ av EDA registrering, men till separata enheter. Videokamera riktad mot mottagaren och sändaren ser hans/hennes bild på en monitor.

- S** = Sändare
M = Mottagare i isolerat rum
PC-B = PC med Biopac för registrering och utvärdering

En videokamera riktades mot mottagaren som informerades om att sändaren skulle se hans/hennes bild på en monitorskärm slumpvis och vid dessa tillfällen skulle sändaren bemöda sig att skapa en mental kontakt. Liknande förklaring gavs sändaren i det andra rummet.

Sändaren och mottagaren kopplades upp till apparaturen på samma sätt, med elektroder på handen, och samma instrument användes i båda fallen, Biopac System. Signalerna från Biopac Systemet skickades via LAN till två PC som med ett Biopac program skötte datainsamlingen och utvärderingen.

Sändarens och mottagarens EDA värden registrerades samtidigt och registreringarna synkroniserades före experimentets start. Enligt arrangementet visades mottagarens bild slumpmässigt på sändarens skärm och då skulle han eller hon rikta sitt mentala fokus mot mottagaren. Mottagarens bild visades under ca 10 sekunder, men intervallet mellan två bildvisningar varierades slumpmässigt mellan 5-40 sekunder.

Tilläggsas bör att förutom EDA, registrerades även fyra andra välkända och använda fysiologiska parametrar samtidigt, nämligen:

- EEG** = elektroencefalografi, position 25
PPG = fotopletysmografi, blodvolym vid fingerertoppen
HR = hjärtfrekvens
RESP = andningsfrekvens

Resultatet av dessa skulle enligt författarna redovisas i en annan rapport. *Det känns synnerligen tillfredställande att författarna bestämde sig för att använde fem olika parametrar. Om alla fem eller åtminstone flera av dem visar samma tendenser, blir slutresultatet naturligtvis ännu mer tillförlitligt. För övrigt används sådana mätningar även vid lögn-detektortest.*

Analysen av varje deltest gjordes av 20 sekunders avsnitt, nämligen 5 sekunder före och 5 sekunder efter den 10 sekunder långa "sändningsperioden".

Resultat

Under nollhypotesen (inget samband) skulle sändarens och mottagarens EDA variationer inte visa någon som helst likhet. En ökning av sändarens EDA var väntad medan han eller hon ansträngde sig för att rikta sina mentala krafter mot mottagaren. Men mottagarens EDA variationer skulle vara helt slumpmässiga.

Experimentets syfte var att undersöka och visa om sändarens intention riktad mot mottagaren (DHI) skulle kunna aktivera mottagarens autonoma nervsystem och skapa mätbara förändringar i fysiologiska parametrar, som mottagaren är omedveten om.

Dessutom skulle jämförelse mellan de tre gruppernas resultat visa om motivation att heala samt träning kunde leda till större effekter hos mottagaren.

Det sammanlagda resultatet av alla mätningar hos de tre grupperna visade att mottagarens EDA förändrades samtidigt som sändaren titade på skärmbilden.

En jämförelse mellan de tre grupperna visade något oväntat helt olika responser. Visserligen förändrades mottagarens EDA i alla tre grupperna, men på olika sätt.

Den starkaste responserna kom från gruppen med träning medan den andra gruppen, där mottagaren hade cancer men inte fick träning, visade en initialt snabbare ökning av EDA, men ökningen var inte lika stor. Kontrollgruppens resultat var märkligt, EDA ökades visserligen som hos de andra men avtog efter ca 4 sekunder och efter ytterliga 4 sekunder började EDA stiga igen.

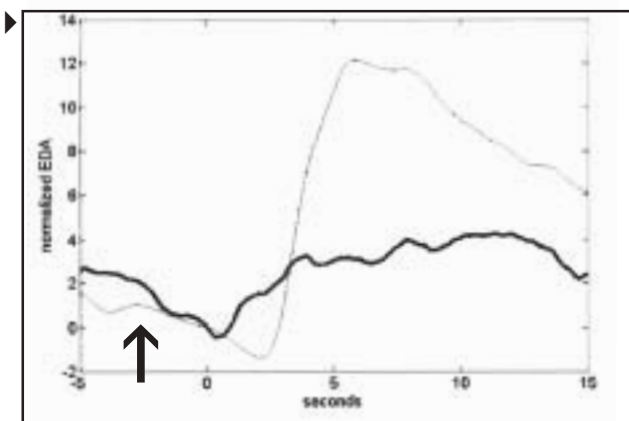

Bild 2. Den sammanlagda förändringen av EDA hos samtliga deltagare i experimentet.

Den svaga linjen är sändarens och den tjocka mottagarens värden.

Att sändarnas värden förändras markant är väntat och bekant. Men mottagarnas värden visar en tydlig, om än liten, samvariation. Vänsiter om 0 punkten på X-axel är den av Jan Dalkvist ifrågasatta nedgången innan sändaren började sända.

Samtliga grupper visar i diagrammet en minskning av EDA strax före försökens början, en omständighet som observerades av Jan Dalkvist. Författaren D Radin tillfrågades om detta, men han kunde inte förklara fenomenet samtidigt som han menade att denna minskning i sig inte kunde ha någon betydelse för de erhållna resultaten.

Slutsatsen är att mätningen av EDA under ovan beskrivna förhållanden indikerar en klar påverkan på mottagarens autonoma nervsystem. Tilläggas bör dock att effektstorleken av varje enskild mätning var låg, vilket ofta är fallet med parapsykologiska experiment.

Artikeln innehåller detaljerade beskrivningar av de statistiska metoder som användes för att få fram de redovisade resultaten, men platsbrist gör det tyvärr inte möjligt att återge dem här.

En annan för resultatets trovärdighet väsentlig omständighet var att det gjordes omfattande tester

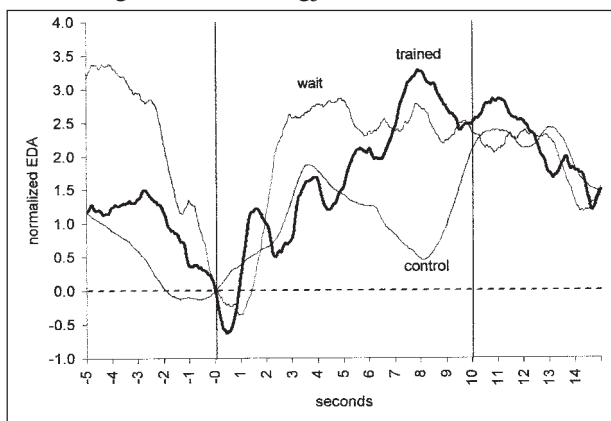

Bild 3. De tre olika mottagargruppernas sammanlagda värden. Här visas inte mottagarnas värden. Vänsiter om 0 punkten på X-axel syns tydligt nedgången av värden, se text till bild 2.

- trained** = Grupp A,
- wait** = Grupp B
- control** = Grupp C

av instrumenteringen, av processen och av det isolerade rummet för att utesluta felfaktorer. Även dessa tester är utförligt beskrivna i artikeln. Samtidigt medges en teoretiskt möjlig felkälla. Det elektromagnetiskt och akustiskt isolerade rummet hade nämligen vissa tekniska begränsningar.

Elektromagnetiska vågor med frekvenser under 10 kHz skärmades inte ut, inte heller variationer av det magnetiska fältet, trots att biologiska system är ganska känsliga för sådana fält. Emellertid hävdar författarna att dessa omständigheter, enligt tidigare experiment, knappast kan utgöra förklaring till de erhållna resultaten.

Som förklaring till de konstaterade resultaten diskuteras i artikeln dels möjligheten av prekognition, dels Radins teori av "entanglement" enligt vilket allting i universum är ihopkopplat med varandra på en kvantumnivå.

FAKTARUTA

EDA, electro-dermal activity. Huden har en viss elektrisk ledningsförmåga, som enkelt kan mätas och registreras. Denna ledningsförmåga beror huvudsakligen på svettkörtlarnas funktion. Normalt mäter man två olika nivåer, nämligen en som förändras sig långsamt (tonisk), och en annan med snabbare förändringar (fasisk). Mätning av EDA är välbeprövad inom psykologin och det har utarbetats några standardmetoder. Vanligtvis mäter man på handen med två elektroder, ibland på fotsulan.

Det finns olika orsaker till att svettkörtlarna ökar eller minskar sin utsöndring, bl a en så kallad emotionell svettning som styrs av det autonoma nervsystemet, dvs omedvetet. Handleden och foten är just de områden på kroppen där det finns de flesta svettkörtlar som aktiveras på sådant sätt.

Ledande forskare diskuterar anomal kognition

Stora hjärnor som möts diskuterar ett tidigare vetenskapligt tabu.

Av DEAN RADIN

Översättning/sammanfattning:
GÖRAN BRUSEWITZ

Översikter under de senaste decennierna avslöjar genomgående att en majoritet av allmänheten tror på möjligheten eller sannolikheten att psykiska fenomen finns. Mycket av denna tro kommer från personliga upplevelser, eller av kunskap från någon betrodd släkting eller vän som rapporterat sådana upplevelser. Det utbredda intresset avspeglas i dusintals tv-shower, ett stort antal spel (feature)-filmer och ett otal romaner som är baserade på något psykiskt tema. I normala fall åtföljs sådana program av robusta universitetsbaserade forskningsprogram, och ändå, när det gäller psykiska fenomen, så är något märkligt i görningen. I detta unika fall är den akademiska världen faktiskt tyst. Av 17500 institutioner för högre lärande över hela världen, har mindre än en procent någon fakultet som vad man känner till, har något intresse för psykiska fenomen, vare sig det är för eller emot.

Hur är det möjligt att majoriteten av världens befolkning har ett djupt intresse för allmänt rapporterade, men dock mystiska mänskliga erfarenheter, och ändå är bara ca 30 akademiska vetenskapsmän aktivt inblandade i att undersöka dem? Kan halva världen ha fundamentalt missförstått sina upplevelser? Är det så att vi forskare bara blundar för det uppenbara? Eller avslöjar denna skillnad ett akademiskt tabu, som förhindrar forskare att fritt erkänna och stå för att de är lika intresserade av dessa fenomen som alla andra?

Detta var några av de frågor som motiverade en inbjudan till Meeting of the minds som hölls 15-16 juli 2007 vid University of British Columbia (UBC) i Vancouver, Kanada. Mötet ordnades av UBC-psykologen Jonathan Schooler och understöddes och stöddes av flera institutioner (1). Några av presentationerna vid mötet, tillsammans

med ”invited” kommentarer kommer att publiceras i en bok 2008 eller 2009.

Det viktigaste syftet med mötet var att sammanföra ledande forskare som hör till de etablerade (=mainstream) disciplinerna för att diskutera status i fråga om bevis, stöd och teorier för (para-) psykiska/psykologiska fenomen, inklusive telepati, clairvoyance, prekognition och psykokinesi. Den eufemism (förskönande uttryck) som användes i stället för dessa termer är anomal kognition (2), och det gjordes för att urskilja mötets vetenskapliga natur från de mer vulgära associationer som ordet paranormal har fått.

Förväxlingarna mellan det vetenskapliga studiet av anomal kognition och skildringar av denna forskning i populärmedia har fått många forskare att vara försiktiga inför risken att bli för nära förknippade med detta tema. Men eftersom flertalet forskare är ense om att anomal kognition verkligen finns, så är det extremt viktigt eftersom det utgör grundläggande utmaningar mot allmänt accepterade antaganden om relationen hjärna/medvetande, tänkandets (kognitionens) och perceptionens natur, vår förståelse av orsak/verkan och av tid, epistemologiska gränser för existerande vetenskapliga metoder, medvetandets betydelse i den fysiska världen, och verklighetens natur.

Med tanke på denna möjliga betydelse, och för att hjälpa till att forma innehåll och ton för detta möte, fungerade en grupp framstående forskare som rådgivare inför detta *Meeting of the Minds*. I denna grupp hade man olika åsikter om huruvida anomal kognition finns, men alla värdesatte att stora vetenskapliga framsteg ofta kräver kärnmedlemmar i vetenskapssamhället, som öppet uppmuntrar att man funderar på och tar ställning till

påståenden som de viktiga vetenskaperna ofta till en början avvisar. Rådgivarna inför detta möte kom från flera ledande universitet (3).

Medan det hålls oräkneliga möten i de stora forskningsgrenarna varje år, så är de akademiska mötena om anomal kognition sällsynta. Några kritiker menar att det inte finns några behov för det akademiska samhället att över huvud taget allvarligt överväga anomal kognition. Som skäl anges tron att det inte finns några grupper av upprepbara experiment som skulle utgöra bevis för fenomenens existens, eller att den populära tron på anomal kognition återspeglar att man ignorerar vetenskapliga metoder och principer eller att det inte finns några teoretiska skäl att förvänta sig att sådana fenomen skulle existera, eller att individer som kommer med påståenden om märkliga kognitiva förmågor ofta visar sig fuska. På ytan skulle sådana förklaringar kunna berättiga den brist på intresse som är vanlig. Men det finns åtminstone fem goda skäl att ifrågasätta dessa förklaringar. En av dem är att anonyma översikter visar på ungefär samma nivå av intresse och tro på anomal kognition bland universitets- och collegeprofessorer som de som rapporteras från allmänheten. Detta innebär att bristen på akademiska möten antyder att det finns ett akademiskt tabu - ett ämne som är förbjudet att diskutera inför allmänheten.

Skäl 2 är att ett växande antal vetenskapliga discipliner, inklusive fysik, neurovetenskap, psykologi och antropologi har utforskat faktorer som orsakar eller har samband med mekanismerna för processer i nerverna som hänger ihop med kognitionen, tänkandet (orsaksmässiga och korrelativa faktorer som bidrar till mekanismerna för neurokognitiva processer). Det finns antydningar från dessa områden och specialfält, som stödjer förklaringar för kognitiva funktioner som kan skapa tidsmässiga, rumsliga och interpersonella förmågor, som man inte hade räknat med i tidigare modeller.

Skäl 3 är att meta-analyser nu antyder att effekter av anomal kognition, även om de är små i storlek och varierar lite, har producerat signifikanta, upprepbara effekter i oberoende laboratorieexperiment. Dessa effekter är jämförbara, och i några fall till och med större, än resultat i medicinska experiment som testar nya mediciners effektivitet.

Skäl 4 är att översikter upprepade gånger visar att utbildningsnivå som uppnås är *positivt* korrelerad med tro på dessa fenomen, och inte negativt som en "ignorans hypotes" skulle förutspå. **Skäl 5** är att

begreppet inom fysik, kvantum-sammanflätning, av Einstein kallad "spöklik effekt på avstånd" bär en slående likhet med de icke-lokala samband som karakteriserar effekter av anomal kognition. Detta har medfört att man börjat tänka om, hur man ska beteckna och se på dessa fenomen, att byta från mytologier, baserad på ockult metafysik till analogier som är mer i linje med den etablerade fysiken.

Slutligen, **skäl 6** är att fusk utan tvekan finns bland människor som hävdar särskilda mentala förmågor, men i över ett århundrade av kontrollerade experiment med vanliga människor har man bara upptäckt en handfull fall med fusk, ett antal eller andel som är lika bra eller bättre än de som rapporteras från andra vetenskapliga domäner. Som en sammanfattning, eftersom det nu har blivit möjligt att diskutera de skäl som en gång användes för att avfärda dessa fenomen, så ansåg vi att detta var ett lämpligt tillfälle att åter granska det empiriska stödet och om möjligt ställa till rätta detta tabu.

Ungefär 60 prominenta forskare, inklusive två nobelpristagare var med på mötet. Nästan alla som bjöds in tackade omedelbart ja. Från detta entusiastiska gensvar bedömde vi att framtida möten lätt skulle dra till sig 600 eller fler forskare. Huvudmötet följdes av två dagar med uppföljande diskussioner i mindre grupper. Baserat på de många energiska diskussionerna som förekom under pauser och måltider, så var det helt klart att deltagarna uppskattade kamratskapen och fann mötena stimulerande.

Mötet började med en bakgrund och motivation för mötet. Det åtföljdes av presentationer med statistiska analyser av experiment med fjärrseende och telepati, skäl för fortsatt skepticism mot dessa resultat, återblickar på flera klasser av experiment som antyder effekter av omedvetet förutvetande, prekognition, en bedömning eller analys (assessment) av anomala "signaler" i spontana andliga upplevelser, försöksledareffekter i studier av anomal kognition, en återblick på aktuella experiment av universitetsstuderande, en diskussion om effekter av intention på avstånd mot människans fysiologi, kvantsammanflätning som en möjlig teoretisk modell för att förstå effekter av anomal kognition, tankar kring statistiska frågor i studiet av fenomen med små effektstorlekar och en klassisk termodynamisk modell för anomal kognition.

I den avslutande paneldiskussionen uttalade en forskare sin åsikt att hon inte blev övertygad av bevisen som presenterats eftersom resultaten verkade

vara för svaga och för svåra att upprepa. I en mindre uppföljande gruppdiskussion ifrågasattes hennes slutsatser, baserade på dessa eventuella brister av en annan forskare eftersom flera av den forskarens egna etablerade forskningsinsatser också varit svåra att upprepa.

Dessa bekymmer uppmärksammade en nyckelfråga när det gäller att presentera ämnet anomal kognition för etablerade forskare som inte är bekanta med den relevanta historien eller litteraturen: många effekter som lätt accepteras inom den etablerade psykologin och inom medicin är också små eller svåra att upprepa, men ingen verkar störas av detta. Apropå detta påminde en talare åhörarna att många effekter som är mycket brett accepterade i drog- och medicinprovkörningar, som aspirins förmåga att "reducera" en andra hjärtattack, har mindre effektstorlekar än de som observeras i experiment med anomal kognition. Detta innebär att dessa effekter inte accepteras av den etablerade vetenskapen, inte för svagheter i experimentella bevis eller variationer i uppmätta effekter, utan snarare pga. teoretiska eller ontologiska utmaningar. Med andra ord, akademisk acceptans av psykiska fenomen, kommer sannolikt att kräva en betydande förändring i våra antaganden om själva verklighetens natur, och vetenskapen anpassar sig inte så enkelt eller snabbt till grundläggande ontologiska (=kunskapen om verkligheten) förändringar.

Efter mötet bad vi deltagarna sända oss sina intryck. Här följer några:

En nobelpristagare: Jag tror fortfarande att det finns något när det gäller anomal kognition som ska studeras. Begreppet psi är spännande, och enligt min uppfattning i stora drag uppfattad som verklig, men när utbildade psykologer närmar sig det på ett torrt, vetenskapligt sätt skapas det kanske inte den bästa miljön för att det ska kunna uttryckas och upptäckas.

Professor i psykologi, University of California: jag fick en stark påminnelse att viss vetenskap kräver mod för att man ska engagera sig, och att öppenhet för att studera och lära sig mer om "fenomen vid fronten" är en del av "en samling baskrav" för att göra utmärkt vetenskapligt arbete utöver det tekniska kunnandet och färdigheterna, och kreativiteten som behövs för att göra vetenskap av högsta klass.

Professor i psykologi, University of Pennsylvania: Jag anser att ni har tillräckligt med data för att statistiskt demonstrera att något händer här. Jag tror inte ni behöver mer. Problemet är att (a) få

forskare vill tro på det, (b) formatet på data är inte så övertygande som det kunde vara, och (c) psykologer tycker om mekanismer, inte fenomen. Jag tror det är ett stort misstag i psykologin, men det är ett faktum om hur fältet fungerar.

Professor i psykologi, Harvard University: Det fanns några data-samlingar som gjorde intryck på mig så mycket att jag önskar att en panel av världens bästa metodologer skulle granska dem och ha synpunkter på dem. Parapsykologi är som alla vetenskaper sådan att det där finns forskning som varierar mycket i kvalitet. Vare sig detta är sant eller inte, så är etablerad psykologi känd för sina bästa representanter och utövare, parapsykologi är känd för sina värsta och sämsta. Jag önskar att det hade varit mindre av hjärtlighet och mer av debatterande. Skeptikerna tycktes ha tystats ned av sin status som inbjudna gäster, och satt bara längst bak och viskade till varandra snarare än att konfrontera talarna.

Research Professor, University of Virginia: Mötet kan mycket väl ha positiva effekter på den helheten, även om det kan ta många år innan vi kan fastställa detta. Tilldragelser som denna kan sprida sig som tentakler över långa avstånd i tid och rum. Det var bara några få deltagare från den etablerade vetenskapen som slog mig vara verkligt motspänstig, och även dom, eller flertalet av dem i alla fall, var tvungna att inse att det finns mer i detta ämne än de tidigare insett. — Tillståndet med kritik slog mig å andra sidan var inte bättre, och i några avseenden sämre. Detta var särskilt tydligt med (en av de skeptiska presentatörerna, som visste) att psi är omöjligt och därför tyckte sig ha rätt att komma med och erbjuda varje slag av motförklaring, hur orimlig eller omöjlig den än var, och vanligtvis utan data som stöd.

Professor i psykiatri, McGill University. Ett skäl till att jag kom var att jag hoppades på en bra dialog mellan de skeptiker ni bjudit in och resten av de församlade, om skeptikernas viktigaste argument för att tvivla på litteraturen. Någon sådan dialog förekom tyvärr knappast, främst för att de två närvarande skeptikerna inte var särskilt tvingande eller tydlig i sin kritik. Det hade kanske varit bättre att bjuda in fler etablerade psykologer som jag tror hade ett antal reservationer om den vetenskap som ligger bakom psi, men som nu inte fick göra sig särskilt hörda.

Om dessa möten är framgångsrika i att åstadkomma en ändring i akademikers uppfattningar om

de långtgående konsekvenserna och möjligheterna i medvetande-forskning, hur kan det påverka framtiden? En stor förändring skulle vara i vår förståelse av vad och vilka vi är, och i vår känsla av hur grundläggande sammanvävda och sammanknutna vi är med varandra. En annan, mer omedelbar praktisk konsekvens kan vara den förändring i världsbild som nu erbjuds av neurovetenskapen. Denna världsbild antyder att "mindet" är meningslöst 'skräll', skapad som en sidoeffekt av en rent mekanisk hjärna, att våra innersta tankar och känslor är helt bestämda och att fri vilja är en illusion.

Men, visar det sig, det man tror om fri vilja, har en viktig social konsekvens. Kathleen Vohs vid University of Minnesota och Jonathan Schooler vid UBC genomförde ett experiment som undersökte vilket sorts samhälle som skulle växa fram där alla trodde att deras känsla av fri vilja var en illusion. Skulle man ta till sig en deterministisk världsbild som ursäkt för icke önskvärda beteenden? Skulle människor ta ansvar för sina beteenden om det var den allmänna uppfattningen att 'mindet' verkligen var en 'mindlös' biokemisk process? Utan fri vilja skulle vi inte ha något ansvar för något viktigt vi gjorde, och det skulle antagligen leda till 'mindlös' hedonism.

I denna studie fick deltagarna läsa delar av The Astonishing Hypothesis, av nobelpristagaren biologen Francis Crick; denna bok predikar att fri vilja är en illusion. Några av deltagarna läste påståenden som stödde en tro på icke-fri vilja, såsom "Vem du är, är ingenting annat än en massa neuroner." Andra läste mer neutrala påståenden som kontrollbetingelse. Resultatet av studien visade att deltagare som läste de förstnämnda påståendena var signifikant mer benägna att fuska på flera av uppgifterna de fick i experimentet.

Om exponering för deterministisk tro i socialpsykologiska experiment ökar sannolikheten för oetiskt beteende, vad innebär då samma budskap för det sociala beteendet, om det upprepas av forskare med auktoritet och stöds av media? Vare sig man föredrar att tro att "Gud fick mig att göra detta" eller "mina gener fick mig att göra detta", så kan konsekvenserna av att nedvärdera det personliga ansvaret vara tragiskt. Vad händer i stället om den etablerade vetenskapen började acceptera inte bara att fri vilja finns, utan också – vilket får starkt stöd av experiment i "anomal kognition" att 'mindet' är en aktiv, sammanlänkande kraft, djupt sammanvävd med oss själva och världen? Kunde en sådan expansiv

världsbild leda till överlägset moraliskt beteende, en större känsla för medkänsla och kanske en mindre rädsla för döden? Möjligheten att dessa svar kan vara ja uppmuntrar fortsatt dialog, så dessa kan vara några av de frågor som diskuteras på framtida 'Meeting of the Minds'.

Anm 1 Institutioner som stödde mötet: Fetzer Institute, Samueli Institute, BIAL Foundation, University of British Columbia och IONS

Anm 2 Beteckningen anomal kognition.

Anm 3 Rådgivarna inför detta möte kom från Cornell University, Duke University, Harvard University, Florida State University, Leeds University, University of Wisconsin, University of Toronto, Cambridge University och University of California campuses at San Francisco, Riverside and Irvine.

Psi i media

Göran Brusewitz

I sinnets våld

Bland tv-program som berör parapsykologi måste nästan detta program nämnas. I våras, 2007 gick fyra program i denna serie, i TV1, vart och ett av dem på ett tema inom parapsykologi, bla möjlig återfödelse och tvillingtelepati. Nu i december (2007) gick två nya program, och nu om möjlig poltergeistverksamhet. I centrum står en professor i parapsykologi vid Glasgow universitet, i Skottland, så likheterna är många med den professur som fanns i ämnet i skotska Edinburgh fram till Bob Morris död.

Det är en Brittisk thrillerserie i sex delar om övernaturliga fenomen. Alltsammans är alltså påhitt, inte fact utan fiction, även om innehållet kan vara inspirerat av mer eller mindre verkliga fall. Professorn får anledning att följa upp märkliga fall och nämner de teorier som är gängse i dagens parapsykologi.

Om de haft Bob Morris som förlaga framgår inte, men det skulle förvåna om de inte alls känt till detta. Flera program har klara inslag av starka känslor, inkl våld.

Heroes, en stor serie från USA

En annan tv-serie som rönt mycket större uppmärksamhet är serien Heroes. JA, de framställs alltså som hjältar... Flera medverkande, på olika ställen på jorden, är inblandade i mycket stora "planer"

och ”projekt” för jordens framtid. Det är en serie av helt annat slag, med klara filosofiska och genomtänkta inslag om en tanke bakom att man ”fått” en ”gåva”. Många med mediala gåvor uppfattar säkert sin förmåga som en gåva, så titeln är inte helt obefogad. Sen vet vi också att andra ser förmågan som en belastning, svår att leva med.

Mer information från TV4's hemsida: *Heroes* är en av de allra hetaste nya tv-serierna från USA, och i höst kommer den antligen till TV4.

Tänk om superhjältar fanns på riktigt. Tänk om du vaknade upp en dag och upptäckte att du kunde flyga, se in i framtiden eller läsa andra människors tankar.

Övermänniskliga förmågor

Det är precis vad som händer huvudpersonerna i *Heroes*. Vi möter bland annat cheerleadern Claire som är mer eller mindre osårbar, konstnären Isaac som ser framtiden, den japanske programmeraren Hiro som kan manipulera tiden och kongresskandidaten Nathan som kan flyga - och många flera. Serien berättar hur de upptäcker och reagerar på sina krafter, hur krafterna påverkar deras liv och hur de använder dem för att försöka förhindra en katastrof.

Flerfaldigt prisbelönad

Heroes hade amerikansk premiär hösten 2006 och blev genast säsongens mest sedda nya serie. Den fick också mängder av lovord och utsågs bland annat till bästa nya serie av Writers Guild of America. *Heroes* nominerades till två Golden Globes, vann People's Choice-priset som bästa nya tv-drama och science fiction priset Saturn Award för bästa tv-serie.

Det är redan klart att *Heroes* kommer att få en andra säsong, och dessutom arbetar man på en kortare spinoff-serie med den planerade titeln *Heroes: Origins*

Flyttar du?

Anmäl från och med nu ny adress (eller mobiltelefonnummer eller e-postadress) till

Åsö Föreningsråd, Det sker via e-post bjorn@aso.nu eller per telefon 08-644 72 10

(Björn Berglund) eller via vanlig post:

Åsö Föreningsråd, Färggårdstorget 94,
116 43 Stockholm.

Skicka dem gärna även information om den e-postadress du har idag.

Kalla inte avläsning av djur för telepati, inte heller avläsning av människor

Djurpratere hos
Carin Hjulström-Livh i TV2

Göran Brusewitz

Djurpratere kallas de som påstår sig kunna kommunicera med djur. De dyker upp i olika sammanhang i tv. Tas de på allvar? Det händer, men ofta ska någon driva med dem, det må vara Robert Aschberg eller någon annan. Även i programmet med Carin Hjulström-Livh (TV2 repris 10/12/07) drev man i början med företeelsen, vad går vi på när det gäller djur, vilka föreställningar har vi om djur, osv, men sedan kom det seriösa frågor från henne.

I studion fanns förutom djurkommunikatör Pernilla Carlqvist också professorn i zoologi, Sverre Sjölander, som förstas främst uppehöll sig vid att det ofta kan gälla förmågan att läsa av djurs beteende och kroppsspråk. Vad man sedan kallar det är mer ovidkommande, tyckte denna gång Sjölander, som jag tror tidigare har drivit med frågan om telepati. Han menade att djur lär sig läsa av oss mycket mer än vi kan ana eller föreställa sig.

Det beklagliga är bara att det är ”vanlig avläsning” de ofta syftar på när dessa lärde kommenterar frågan. Det vi parapsykologer i dag kan ha i bakhuvudet är t ex Sheldrakes försök att testa om hundar kan känna på sig när husse eller matte vänder hemåt, och att de då går till dörren och väntar, eller papegojan i New York som tycktes kunna läsa av och säga vad matte tänkte på i rummet bredvid. Här är det inte frågan om att läsa av någon man ser.

I stället för att bara driva med företeelser och utgå ifrån när man ser djuret och kan läsa av det, använd rätt beteckning. Detta kan också riktas mot ”tankeläsaren” **Henrik Fexeus** som varit så framgångsrik med sina tv-program. Han använder begreppet tankeläsning i sina program, men menar bara avläsning, ”gammal klassisk avläsning” och får det att låta spännande genom att kalla det tankeläsning.

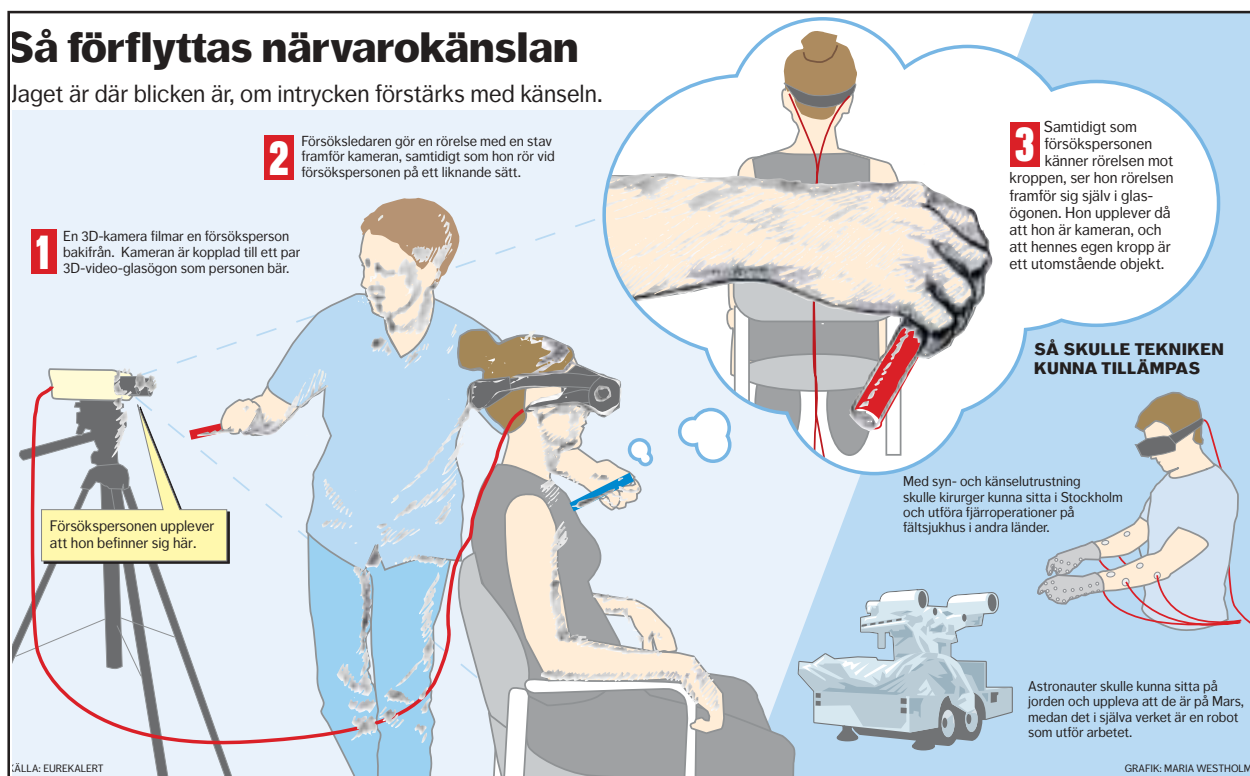
För att verkligen testa ”djurpratere”, låt en veterinär kolla upp vad en djurpratere påstår sig få veta av ett djur, och plocka ut det exklusiva, det som kan testas, det man inte vet om hos djuret.

De omtalade försöken att förflytta medvetandet

Om det nu är det försöken gäller?

Vi har låtit några "experter" få kommentera dessa försök och inleder med den illustration DN publicerade.

Anm. Illustrationen ur DN publiceras här efter tillstånd från DN.

UKU-försöken – kommentarer:

Jan Dalkvist:

Att försökspersonerna verkligen upplever att de befinner sig bakom sin egen kropp kan knappast ifrågasättas (jag har varit på ett seminarium där han la fram bevisen.)

Men det viktiga är att försökspersonerna genom sina glasögon ser sig själv bakifrån med hjälp av en videokamera. Om upplevelsen skulle kvarstå om man tar bort kameran skulle man kunna tala om

en äkta ut-ur-kroppen-upplevelse. Men någon sådan har Ehrson så vitt jag vet aldrig påstått sig kunna framkalla, vilket är viktigt att framhålla så att han inte får någon orättvis kritik. Resultaten är ändå mycket intressanta eftersom dom belyser frågan varför vi normalt upplever oss lokaliserade i vår egen kropp (synintrycken stämmer överens med information från våra kroppssinnen.)

Göran Grip:

Det experiment som utfördes på Karolinska institutet och som redovisas i *Science* är inte en regelrätt ut-ur-kroppen upplevelse. Personen är vaken och i ett normalt medvetandetillstånd. Men det faktum att försökspersonerna upplevde att de befann sig på kamerans plats och inte i sin kropp visar att det mänskliga sinnet har en beredskap att acceptera upplevelser som förmedlar ett intryck av att man faktiskt befinner sig utanför sin kropp. Det är inte många människor som har regelrätta ut-ur-kroppen upplevelser, men alla drömmer vi, och i drömmen accepterar vi nästan vilka märkligheter som helst inklusive att vara i ett kroppslöst tillstånd.

Louise Ramsby:

(psykoanalytiker och forskarstuderande vid Pedagogiska Institutionen, Stockholms universitet):

Vad gäller UKU-artikeln är det intressanta, som jag ser det, den intensitet med vilken en människa kan förledas att uppleva en illusion som verklighet. Det ger tyngd åt de skeptiker (t ex Blackmore), som hävdar att hjärnans processer i sig i många fall kan förklara upplevelser av paranormalt slag, såsom NDU:er. Åtskilliga anekdotiska framställningar av UKU:er saknar trovärdighet och det ligger då nära till hands att förklara dem på detta sätt. Å andra sidan förefaller andra erfarenheter av detta slag vara av mer sannolik karaktär, när det kommer till beskrivningen av själva upplevelsen (liksom personligheten hos den individ som säger sig ha erfarenheten), vilket stimulerar till att söka en förklaring. Möjligen kan de experiment och den teknik som beskrevs i DN:s artikel vidareutvecklas i syfte att pröva gränserna för en utomkroppslig illusion. Härvidlag skulle man kunna gå tillväga på samma sätt som Fenwicks medarbetare m fl gjort i samband med NDU-forskning: strategiskt utplacera objekt, som endast kan perciperas om medvetandet verkligen lämnar kroppen.

Jag drar mig även till minnes det experiment vi gjorde med Sheldrake under hans workshop hösten 2004. S:s hypotes var att medvetandet befinner sig vid platsen för betraktandet och således uppmärksamheten, vilket - menade han - kunde prövas genom att ta fasta på en persons upplevelse av en annans samtidigta "närvaro" vid ett objekt genom

den visuella uppmärksamheten på detsamma. Det intressanta var att vi som låg i topp med 2-4 missar och resten träffar var samtliga psykoanalytiker (Eve, jag och en annan kollega). Sämst resultat hade ännu en av våra kolleger, som presterade ett psi-missing-protokoll med endast några få träffar. Vi analytiker är ju särskilt tränade att uppfånga det subtilt inom- och mellanmänskliga.

I slutänden är emellertid det mest intressanta huruvida medvetandets hela räckvidd, för att göras rättvisa, verkligen kan studeras med utgångspunkt i en experimentsituation som grundar sig på teknikens manipulationsmöjligheter inom, således, ramen för ett materialismens paradigm. Kanske kan de mer utsträckta medvetandetillstånden endast till fullo nås genom det slags *inre iakttagelse*, som blir möjlig först då det mänskliga psyket på djupet emotionellt genomarbetas som i varierande traditioner av meditativ skolning: en permanent modifiering av psyket, som möjliggör en förändrad kontext för upplevande, snarare än ett temporärt försök att inducera en enstaka extrem upplevelse utan adekvat sammanhang. Problemet kan liknas vid hur vi förstår en upplevelse i förhållande till dess biologiska samtidighet, hjärnans neurokemiska processer: dessa utgör förvisso en ingång till upplevelsens materiella dimension, men kan aldrig nå och bringa klarhet i dynamiken i den enskildes livsvärld.

Henry Montgomery:

(professor i psykologi, Stockholms Universitet):

Henrik Ehrsson höll ett seminarium för oss i förra veckan. Hans forskning handlar inte om något övernaturligt utan om ett slags illusion, där man får människor att uppleva att deras kropp befinner sig på ett annat ställe än där den faktiskt är. Det hela går att förklara inom ramen för kända naturlagar (så antar man i alla fall). ■

Kurs på Göteborgs Universitet om 'Psychic research and consciousness'

Som särskild notis kan vi nämna en kurs Professor Parker ska hålla till våren vid Göteborgs universitet i 'Psychic research and consciousness', den första kursen på universitet i detta ämne som är öppen till alla som är behöriga för att läsa på högskolan.

Vi gratulerar honom. (Utförlig presentation i nästa nr.)

Ordförande har ordet, forts från sid 3

Avslutningsvis kommenterar jag under rubriken **Psi i Media** den omtalade stora serien **Heroes** som gick i tv före jul, dels serien **I sinnets våld** som dokumentärt visade en professor i parapsykologi i Glasgow som följde upp olika märkliga fall. Man kan observera den möjliga parallellen till dåvarande professorn Bob Morris i Edinburgh, professor i parapsykologi som avled för ca 5 år sedan. Slutligen kommenterar jag program om och med **djurprat** i TV2 i december med Carin Hjulström-Livh samt Henrik Fexeus som sade sig vara tankeläsare i sin serie i höstas. Båda bör uppmärksammas på att de kommenterar avläsning av människa, inte tankeläsning! Skärpning! Låna inte begreppet tankeläsning för att få uppmärksamhet!

Vid pressläggning uppmärksammas jag på att **skeptikernas** senaste bok anmäls av Svenska Dagbladet den 10 december och får **ganska skarp kritik**, kritik vi inte "hunnit" formulera, skriven av forskarasistent i teoretisk filosofi vid Stockholms Universitet (www.svd.se/kulturnoje/understreckat/artikel_672193.svd). Vi uppskattar denna skärpta analys (den första jag sett av VoF från andra än oss själva) samtidigt som vi kan uppmärksamma att den genomgång av parapsykologin som Jan Dalqvist och Joakim Westerlund publicerade i skeptikernas tidning får beröm.

Vill också kort nämna en studie om telepati utförd vid Harvard och publicerad den 7/1 i The Harvard Crimson på www.thecrimson.com/article.aspx?ref=521471, och en artikel i Illustrerad Vetenskap nr 1, 2008. Vi avser återkomma med kommentarer.

Om våra mötesvärdar och att ny sammankallande i valberedning behövs

Uppropet i föregående nyhetsbrev om att vi behöver fler mötesvärdar har hittills inte givit något resultat, och eftersom nu också en av dessa, Catharina Wennberg, behöver ta en paus från detta uppdrag måste vi varna för att det kan innebära färre föredrag till hösten. Nu i vår får Eve och Jens turas om, men till hösten kan det kanske bli färre föredrag, eftersom Jens egentligen bara är reserv. Vill du som läser detta underlätta för oss att ordna föredrag, bor i Stockholm och kan tänka dig hjälpa oss med en del praktiska sysslor vid t ex föredrag, meddela mig detta. Mailadress: goran.brusewitz@parapsykologi.se

Vi noterar att SvD den 9 november gratulerade Etzel Cardena till dennes 50-års-dag och då skrev om hans syn på professuren och forskningen, "Tidigt medveten om det omedvetna".

Nästa nyhetsbrev

planeras komma ut i mitten av mars, inför årsmötet.

JCS föreslår att reinkarnationsforskning ingår i studiet av medvetandet

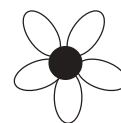
Avsnittet med axplock ur tidskrifter får stå över detta nummer pga platsbrist. Det enda vi vill nämna är en artikel ur ansedda JCS (*Journal of Consciousness studies*), nr 12 2007 om reinkarnationsforskning. Edelmann och Bernet har publicerat **Criteria for ideal reincarnation research** och klargör att det kan finnas anledning att inkludera reinkarnationsforskning i studiet av medvetandet, något som har förvånat flera läsare av tidskriften i Sverige har vi förstått. Vi hoppas på en utförligare anmälan framöver.

Hjärtligt tack för gåvor:

A G-n, Bromma 100 kr

M Lj-g, Farsta 50 kr

S O-r, Huddinge 50 kr

Sällskapet för Parapskologisk Forskning, SPF

Postgiro: 35 17 57-0
Medlemsavgift: 250:-, för pensionärer och studerande 200:-
Ordförande: Göran Brusewitz, Dillgensv 98, 131 48 Nacka
Tfn och fax hem: 08-466 98 58, Mobil: 0708-10 35 32
Vice ordförande: Jens Tellefsen
Kassör: Carina Landin
Sekreterare: Edgar Müller
Red. Nyhetsbrev: Göran Brusewitz
Layout: Merit Müller
Hemsida: www.parapsykologi.se
Ansv. hemsida: Jajja Deboussard